

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1037

B.A./B.Sc. Semester—I

RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— There are **five** Sections of question paper : A, B, C, D and E. The candidates are required to attempt **one** question each from Sections A, B, C and D. Section E is compulsory.

SECTION—A

1. Discuss the definitions and form of religion in your words. 15
2. Clarify similarities and differences between religion and philosophy. 15

SECTION—B

3. What do you know about origin and development of primitive religion ? Describe it. 15
4. What do you mean by Animism ? Explain it. 15

SECTION—C

5. Explore the death ceremony according to comparative religion. 15
6. Describe the socio-religious importance of religious festivals. 15

SECTION—D

7. What do you mean by humanism ? Describe about religious humanism. 15
8. What role plays religion for world-peace. 15

SECTION—E

9. (i) Any two definitions about religion. 4
- (ii) Clarify the differences between religion and ethics. 4
- (iii) What do you mean by humanism ? Describe it. 4
- (iv) What role play Myths in religion ? Explain it. 4
- (v) Describe about birth ceremony according to Sikhism. 4

- (vi) Discuss about death ceremony according to Islamic religion. 4
- (vii) Write any four festivals concerned Sikhism. 4
- (viii) What do you know about Max Weber ? 4
- (ix) Clarify religious humanism. 4
- (x) What do you mean by co-existence ? 4

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹਨ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਓ

- ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 15
- ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਅ

- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਰਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

4. ਐਨੀਮਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਕਰੋ।
15

ਭਾਗ—ੲ

5. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
15
6. ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
15

ਭਾਗ—ਸ

7. ਮਾਨਵਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਵਵਾਦ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
15
8. ਵਿਸ਼ਵ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਧਰਮ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ? ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
15

ਭਾਗ—ਹ

9. (i) ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 4
- (ii) ਧਰਮ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 4
- (iii) ਮਾਨਵਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4
- (iv) ਮਿਥ ਦੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 4

- (v) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 4
- (vi) ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਰਤਕ ਸੰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4
- (vii) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਾਰ ਤਿਉਹਾਰ ਲਿਖੋ। 4
- (viii) ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? 4
- (ix) ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਵਵਾਦ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 4
- (x) ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 4

(Hindi Version)

ਸੂਚਨਾ:— ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਮੇਂ ਪਾਂਚ ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ, ਘ ਤਥਾ ਙ ਹੈਂ। ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਓਂ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਙ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਕ

1. ਧਰਮ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤਥਾ ਰੂਪੋਂ ਕੀ ਅਪਨੇ ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੇਂ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
2. ਧਰਮ ਤਥਾ ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸ਼ਟ੍ਰ ਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤਥਾ ਅੰਤਰੋਂ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 15

भाग-ख

3. प्राचीन धर्म की उत्पत्ति तथा विकास के बारे में आप क्या जानते हो ? वर्णन करो। 15
4. जीववाद से आपका क्या अभिप्राय है ? व्याख्या करो। 15

भाग-ग

5. तुलनात्मक धर्म के अनुसार मृत्यु संस्कार की अपने शब्दों में व्याख्या करो। 15
6. धार्मिक त्योहारों के सामाजिक-धार्मिक महत्व का वर्णन करो। 15

भाग-घ

7. मानववाद से आपका क्या अभिप्राय है ? धार्मिक मानववाद के बारे में वर्णन करो। 15
8. विश्व शांति के लिए धर्म क्या भूमिका निभाता है ? 15

भाग-ङ

9. (i) धर्म के बारे में कोई दो परिभाषाएं लिखो। 4
- (ii) धर्म तथा नैतिकता के मध्य अंतर को स्पष्ट करो। 4
- (iii) मानववाद से आपका क्या अभिप्राय है ? वर्णन करो। 4

- (iv) धर्म में मिथ क्या भूमिका निभाता है ? व्याख्या करो। 4
- (v) सिख धर्म के अनुसार जन्म संस्कार का वर्णन करो। 4
- (vi) इस्लाम धर्म के अनुसार मृत्यु संस्कार के बारे में चर्चा करो। 4
- (vii) सिख धर्म से संबंधित चार त्योहार लिखो। 4
- (viii) मैक्स वैबर के बारे में आप क्या जानते हो ? 4
- (ix) धार्मिक मानववाद को स्पष्ट करो। 4
- (x) सह-अस्तित्व से आपका क्या अभिप्राय है ? 4